

MANIFESTU DE GIRONA

In su 1996, su PEN Catalanu paris cun su CIEMEN e su Club Amigos de sa UNESCO ant istèrridu e publicadu sa Declaratzione Universale de sos Deretos Linguísticos. Bìndighi annos a pustis, su PEN Internatzionale, moende dae s'impèllida de su PEN Catalanu, at promulgadu su Manifestu de Girona, unu decàlogu chi reunit e ponet a die sos puntos fundamentales de cussa declaratzione.

1. Sa diversidade linguística est unu patrimoniu de s'umanidade chi devet èssere apretziadu e amparadu.
2. Su respetu pro totu sas limbas e culturas est de fundamentu in sa costruzione e in su mantenimentu de su diàlogu e de sa paghe in su mundu.
3. Onni persone imparat a faeddare in su sinu de una comunidade chi li dat sa vida, sa limba, sa cultura e s'identidade.
4. Totu sas limbas e faeddos vàrios non sunt ainas pro relatare ebbia; sunt finas s'ambiente sotziale in ue creschent sas persones e si formant sas culturas.
5. Onni comunidade linguística tenet su deretu a chi sa limba sua siat impitada comente limba ufiziale in su logu suo.
6. S'imparamentu iscolàsticu devet agiudare a acrèschere su prestìgiu de sa limba faeddada dae sa comunidade linguística de su logu.
7. Diat èssere pretzisu chi sos tzitadinos tèngiant una connoschèntzia generalizada de unas cantas limbas, ca custu favoressit s'empatia e s'apertura intelletuale, e a su matessi tempus contribuit a una connoschèntzia prus aprofundida de sa limba pròpia.
8. Sa tradutzione de textos - a manera particulare sas òperas mannas de culturas diferentes - est un'elementu de importu mannu in su protzessu netzessàriu de prus connoschèntzia e respetu intre sas persones.
9. Sos mèdias sunt isparginadores privilegiados pro fàghere efetiva sa diversidade linguística e pro li dare prestìgiu cun cumpetèntzia e rigore.
10. Su deretu de impitare e amparare sa limba pròpia devet èssere reconnotu dae sas Natziones Unidas comente unu de sos deretos umanos fundamentales.